

APOR VILMOS KATOLIKUS FŐISKOLA

***GYAKORLATI KÉPZÉS MÓDSZERTANI
MUNKAFÜZET***

BUZA ILONA

**A képzés bevezetése a HEFOP-3.3.1-P.-2004-06-0019/1.0
„A katekéta – lelkipásztori munkatárs képzés alapképzési rendszerének
kidolgozása és bevezetése három főiskolán”
projekt keretén belül,
az Európai Unió társfinanszírozásával, az Európa Terv keretében valósul meg**

**VÁC
2005**

Magyarország célba ér

TARTALOM

I. Bevezetés

1. A képzés általános elvei	3
2. A gyakorlati képzés céljai	3
3. A gyakorlati képzés feladatai	3

II. A gyakorlati képzés szakaszai és teendői

A gyakorlatok rendszere	6
1. Plébániai látogatások	8
2. Szerzetességi és lelkiségi mozgalmak megismerése	9
3. Nyári lelkigyakorlat	10
4. Ifjúsági pasztorációs gyakorlat	11
5. Rétegpasztorációs gyakorlat	12
6. Hospitálás	13
7. Nyári kateketikai gyakorlat	14
8. Kórházi lelkigondozási gyakorlat	15
9. Nyári pasztorális gyakorlat	16
10. Plébániai pedagógiai gyakorlat	17
11. Tanítási gyakorlat	18
12. Pedagógiai gyakorlat	19
13. Plébániai gyakorlat	20

III. A gyakorlati képzés dokumentumai

1. Tájékoztató a plébániai pedagógiai gyakorlatról	22
2. Tájékoztató a tanítási gyakorlatról	23
3. Tájékoztató a pedagógiai gyakorlatról	24
4. Igazolás a nyári kateketikai gyakorlatról	25
5. Igazoló, minősítő lap	26
6. Igazolás – kórházi lelkigondozási gyakorlat	27
7. Igazolás – nyári pasztorális gyakorlat	28
8. Szempontok óraértékeléshez	29
9. Értékelőlap	30
10. A hallgatók önértékelése	32
11. Szempontsor az ifjúsági pasztorációhoz	34
12. Kérdőív a plébániai hospitáláshoz	35
13. Óralátogatási jegyzőkönyv	37

I. BEVEZETÉS

1. A képzés általános elvei

A képzés a katekétákat alkalmassá akarja tenni arra, hogy az Evangéliumot át tudják adni. Ezért el kell érniük azt, hogy a katekéta ezt a legmagasabb szinten tudja megvalósítani az átadást. Alkalmassá legyen erre a feladatra.¹

A lelkipásztori munkatársakat alkalmassá akarja tenni arra, hogy megfelelő tudással végezzék el a rájuk bízott plébániai feladatokat.

A képzés egésze a személyiség- és hitformálás, a gyakorlati alkalmazást segítő tudásgyarapítás, és a begyakorlás, megtapasztalás felé kell, hogy mutasson, ennek megfelelően kell, hogy konkretizálódjon.

2. A gyakorlati képzés céljai

A gyakorlati képzés célja a fokozatos és teljes bevezetés az apostoli feladatok gyakorlásába. A gyakorlati képzés a praxisban segít meggyökerezni.

Cél: felkészült katekéták és lelkipásztori munkatársak képzése, akik nemcsak el tudják látni a gyermek-, ifjúsági-, felnőtt-, rétegpasztorációs- és evangelizációs feladatokat, valamint mindazokat a tevékenységeket, amelyeket a plébániák élete megkövetel; hanem elsajátították a küldetésükhöz szükséges szemléletet és magatartásmódot is.

3. A gyakorlati képzés feladatai

- Elősegíteni az eredményes tevékenységhez szükséges készségek és képességek kialakítását, a hitre nevelő és oktató munka széles skáláját gyakorolni tudó, megfelelő indíttatással rendelkező katekéták képzését.
- Segítse a katekétai képességek erősítését: mély érzékenység az emberi és nemzeti értékek iránti hozzáállásban, a keresztyén erkölcsi normák betartásában, az egyéni és társas felelősségtudat vállalásában.
- Olyan tevékenységeket biztosítani, melyek tartalmilag és módszertanilag komplex, a teljes katekétai tevékenységet átfogó feladatrendszer megvalósítására tesznek alkalmassá.
- Különböző képzési formákban, egyéni és csoportos hospitálások, egyéni és csoportos tanítási-, pedagógiai gyakorlatok. Itt kell bemutatni az elméleti és gyakorlat összefüggéseit, valamint összekapcsolódásuk módjait.

¹ Vö. A katekézis általános Direktórium - KÁD
Magyar Kateketikai Direktórium - MKD

- Széleskörű tevékenységrendszeren keresztül kell a hallgatókat megismertetni az plébániával, mint leendő munkahelyükkel, s a teljes katekétai szerepkörrel.
- Megismertetni a plébániákon és az iskolákban folyó katekézis elemeivel, feladataival, gyakorlatával.
- Lehetőséget nyújtani arra, hogy a hallgató a korosztályok valláspedagógiai és valláspszichológiai sajátosságainak ismeretével foglalkozzon minden korosztállyal.
- Segíteni a tájékozódást a rétegpasztoráció sajátosságaiban.
- Biztosítani, hogy a leendő katekéta szervezzen és vezessen konkrét katekézis-, és plébániai csoportokat, együttműködve a többi pasztorális munkatárssal és a lelkipásztorokkal.
- Alkalmat teremteni arra, hogy a hallgató igét hirdessen, evangelizáljon, és katekumenális jellegű katekézist is végezzen.
- A nevelési feladatok megismertetésével a hallgatók foglalkozzanak a katekézisben résztvevők szentségi-, imádságra-, megtérésre-, biblikus-, liturgikus-, erkölcsi-, érzelmi-, értelmi-, esztétikai-, közösségi-, szexuális-, családi életre-, hivatásra nevelésével.
- Ki kell alakítani a hallgatókban, a plébániai közösségekben való magatartás, viselkedés alapvető normáit.
- Fel kell készíteni a leendő katekétát a hittan-foglalkozásokon kívüli tevékenységek tervezésére, irányítására és elemzésére.
- Az elemzés, értékelés gyakorlása során alakuljon ki a katekétai tevékenység minőségének megítélése.
- Ki kell alakítani a hallgatókban a legcélravezetőbb választás képességét az adott helyzetben, feladathoz szükségesen, a tantervek, programok, tankönyvek, taneszközök, valláspedagógiai módszerek között.
- Meg kell ismertetni a lelkipásztori munkatársnak készülő hallgatókat a plébániákon folyó tevékenységek széles körével és mindazon feladatokkal, amelyeket a plébániákon elvégezhet.
- Fel kell készíteni a hallgatókat a különböző korosztályú, más-más problémákkal küszködő emberekkel történő helyes kommunikációra.
- El kell sajátítaniuk a problémamegoldó technikákat.
- Ismerniük kell a liturgiát, és az ezzel kapcsolatos feladataikat.
- Kellő jártasságot kell szerezniük a plébániai adminisztráció vezetésére területén.

II. A GYAKORLATI KÉPZÉS SZAKASZAI ÉS TEENDŐI

A GYAKORLATOK RENDSZERE

A GYAKORLAT:

KÉPZÉSI FORMA	IDEJE	NEVE	IDŐTARTAMA
KBA	I/1.	Plébániai látogatás A bevezetés az Egyház életébe I. c. tantárgy keretében	N/20 óra E/8 óra
KMA		Plébániai látogatás (uo.)	N/20 óra E/8 óra
LM		Plébániai látogatás (uo.)	N/20 óra E/8 óra
KBA	I/2.	Szerzetességi és lelkeségi mozgalmak megismerése A bevezetés az Egyház életébe II. c. tantárgy keretében	N/20 óra E/8 óra
KMA		Szerzetességi és lelkeségi mozgalmak megismerése (uo.)	N/20 óra E/8 óra
LM		Szerzetességi és lelkeségi mozgalmak megismerése (uo.)	N/20 óra E/8 óra
KBA, KMA, LM	nyár	Nyári (lelki)gyakorlat - ÖNÁLLÓAN SZERVEZETT A katechetikai gyakorlatok I. tantárgy keretében	N/2 hét E/1 hét
KBA	II/1.	Ifjúsági rétegpasztorációs gyakorlat A bevezetés az Egyház életébe III. c. tantárgy keretében Kateketikai gyakorlat – hospitálás A kateketikai gyakorlatok I. tantárgy keretében	N/20 óra E/8 óra N, E/ 4 óra
KMA		Ifjúsági rétegpasztorációs gyakorlat A bevezetés az Egyház életébe III. c. tantárgy keretében Kateketikai gyakorlat – hospitálás A kateketikai gyakorlatok I. tantárgy keretében	N/20 óra E/8 óra N, E/ 4 óra
LM		Ifjúsági rétegpasztorációs gyakorlat A bevezetés az Egyház életébe III. c. tantárgy keretében Kateketikai gyakorlat – hospitálás A kateketikai gyakorlatok I. tantárgy keretében	N/20 óra E/8 óra N, E/ 4 óra
KBA	II/2.	Rétegpasztorációs gyakorlat A bevezetés az Egyház életébe IV. c. tantárgy keretében Kateketikai gyakorlat – hospitálás A kateketikai gyakorlatok II. tantárgy keretében	N/20 óra E/8 óra N, E/ 6 óra

<i>KMA</i>		Rétegpasztorációs gyakorlat A bevezetés az Egyház életébe IV. c. tantárgy keretében Kateketikai gyakorlat – hospitálás A kateketikai gyakorlatok II. tantárgy keretében	N/20 óra E/8 óra N, E/ 6 óra
<i>LM</i>		Rétegpasztorációs gyakorlat A bevezetés az Egyház életébe IV. c. tantárgy keretében Kateketikai gyakorlat – hospitálás A kateketikai gyakorlatok II. tantárgy keretében	N/20 óra E/8 óra N, E/ 6 óra
<i>KBA, KMA</i>	<i>nyár</i>	Nyári kateketikai gyakorla t- ÖNÁLLÓAN SZERVEZETT A Szemeszterközi pasztorális/kateketikai gyakorlat Kórházi lelkigondozási gyakorlat – ÖNÁLLÓAN SZERVEZETT A Szemeszterközi pasztorális/kateketikai gyakorlat	N,E/ 1 hét N,E/ 1 hét
<i>LM</i>	<i>nyár</i>	Nyári pasztorális gyakorlat – ÖNÁLLÓAN SZERVEZETT A Szemeszterközi pasztorális/kateketikai gyakorlat Kórházi lelkigondozási gyakorlat – ÖNÁLLÓAN SZERVEZETT A Szemeszterközi pasztorális/kateketikai gyakorlat	N,E/ 1 hét N,E/ 1 hét
<i>KBA</i>	<i>III/1.</i>	Plébániai pedagógiai gyakorlat Kateketikai szakmódszertan I. keretében	N,E/ 10 óra
<i>KMA</i>		Tanítási gyakorlat Kateketikai szakmódszertan I. keretében	N,E/ 12 óra
<i>LM</i>		Plébániai gyakorlat Plébániai gyakorlat 1.	
<i>KBA</i>	<i>III/2.</i>	Pedagógiai gyakorlat - ÖNÁLLÓAN SZERVEZETT Kateketikai szakmódszertan II. keretében	N,E/ 2 hét
<i>KMA</i>		Pedagógiai gyakorlat – ÖNÁLLÓAN SZERVEZETT Kateketikai szakmódszertan II. keretében	N,E/ 2 hét
<i>LM</i>		Plébániai gyakorlat – ÖNÁLLÓAN SZERVEZETT Plébániai gyakorlat 2.	N,E/ 2 hét

Rövidítések: KBA – Katekéta szak, BA képzésen befejező
KMA – Katekéta szak, MA képzésre továbbmenő
LM - Lelkipásztori munkatárs szakirány

1. PLÉBÁNIAI LÁTOGATÁSOK

A - Bevezetés az Egyház életébe- órák keretében

Ideje: I. félév

Időtartama: (8 óra elmélet után) **20 óra** (Esti tagozat: 8 óra)

Színterei: 10 óra falusi plébánián – 10 óra városi plébánián

Cél:

A hallgató ismereteket szerezzen a falusi és a városi plébániákon folyó életről.

Tartalom és feladatok:

Részvétel a hospitálásokon, itt megfigyelése a plébániai közösségek életének, a tevékenységi területeknek, a szervezeti felépítésnek, az ott dolgozók feladatainak, és ezekről feljegyzések készítése. A különbségek és hasonlóságok rögzítése.

Megfigyelendő területek:

- a plébánia típusa
- a működő plébániai csoportok felépítése, feladatai
- a képviselőtestület működése
- lelki programok: lelkigyakorlatok, zárándoklatok, hittantáborok, lelki napok, ájtatosságok
- közösségi, kulturális programok: előadások, bálók, hangversenyek, családi napok
- karitatív tevékenységek
- közös munkaalkalmak (templomtakarítás, kertgondozás, épület felújítás stb.)
- egyéb tevékenységek: valamilyen intézmény fenntartása (óvoda, iskola, öregek otthona)
- a hivatali adminisztráció
- kommunikáció: újság, honlap, faliújság
- nehézségek, problémás területek

Követelmény:

A hallgató lássa át a szervezeti felépítést, a tevékenységi köröket, és legyen tisztában a plébániai feladatokkal. A látogatásokon szerzett tudása alapján töltsse ki a megadott kérdőívet.²

² III. fejezet: Kérdőív a plébániai látogatásokhoz

2. SZERZETESSÉGI ÉS LELKISÉGI MOZGALMAK MEGISMERÉSE

A - Bevezetés az Egyház életébe- órák keretében

Ideje: II. félév

Időtartama: (8 óra elmélet után) **20 óra** (Esti tagozat: 8 óra)

Színterei: 1. Lelkiségi mozgalmak, kezdeményezések, csoportok, pl.:

- Antiochia
 - Családkadémia
 - Emmánuel közösség
 - Emmausz Közösség
 - Fokoláre mozgalom
 - Háló
 - Harmadik Világ Szegényeinek Szolgái
 - Házás Hétvége
 - Hit és Fény Közösség
 - Karizmatikus Megújulás
 - Kolping
 - Nyolc Boldogság Közösség
 - Regnum Marianum
 - Schönstatt Családmozgalom
 - Új Jeruzsálem Közösség
2. Magyarországon működő szerzetesrendek

Cél:

A hallgató betekintést nyerjen a Magyarországon működő szerzetességi és lelkiségi mozgalmak életébe.

Tartalom és feladatok:

A tanszék által és önállóan szervezett látogatásokon részt venni, ott a megadott szempontok szerint megfigyelési naplót írni. Egy kiválasztott mozgalom, szerzetesrend feldolgozása szemináriumi dolgozat keretében.

Követelmény:

Legyen tisztában a hallgató a magyarországi mozgalmakkal és szerzetesrendekkel működésével, ismerje a karizmájukat, feladataikat, és a lehetséges segítségi módokat.

3. NYÁRI LELKIGYAKORLAT

Ideje: a II. és a III. szemeszter között

Időtartama: 2 hét

Színterei: lelkigyakorlatok

Cél:

A leendő katekéta ismerje meg a lelkigyakorlatok mibenlétét. Segítse az elmélyülését, és kapjon példát lelkigyakorlatok szervezéséhez. Vegyen részt a feladatokban tevékenyen.

Tartalom és feladatok:

Részvétel egy vagy több lelkigyakorlaton,* itt a lelki elmélyülés mellett a felépítés, a gyakorlatok, a szervezés megfigyelése, illetve a feladatokban való részvétel. Erről megfigyelési napló írása (5 oldal), és egy önállóan felépített lelkigyakorlat tervezetének elkészítése. (Min. 5 oldal. Választható a korosztály, időtartam, célkitűzés, tartalom és a helyszín.)

Követelmény:

Lássa át a lelkigyakorlatok felépítését, rendszerét, legyen képes maga is lelkigyakorlatot szervezni.

* Ötletek:

- Nagymarosi Ifjúsági Találkozó
- Márianosztrai zárandoklat
- Egerszalóki Ifjúsági Találkozó
- Világifjúsági Találkozók
- Egyházmegyei, plébániai lelkigyakorlatok
- Egyéni és közösségi lelkigyakorlatos helyek – Dobogókő, Leányfalu, Gödöllő-Máriabesnyő, Péliföldszentkereszt, Püspökszentlászló, Bodajk etc.

4. IFJÚSÁGI PASZTORÁCIÓS GYAKORLAT

A - Bevezetés az Egyház életébe- órák keretében

Ideje: III. félév

Időtartama: (8 óra elmélet után) **20 óra** (Esti tagozat: 8 óra)

Színterei: ifjúsági hittanok, ifjúsági mozgalmak rendezvényei

Cél:

A hallgató alaposan ismerkedjen meg az ifjúsági pasztoráció fogalmával feladataival, helyszíneivel, módszereivel és lehetőségeivel.

Tartalom és feladatok:

Ifjúsági hittanok, alkalmak, összejövetelek látogatása tanszéki és saját szervezésben. Részvétel egyházmegyei, ill. országos ifjúsági szervezetek rendezvényein.* A megadott szempontsor szerint megfigyelési napló készítése.³

Követelmények:

Legyen tisztában az ifjúsági pasztoráció feladataival, speciális helyzetével, módszereivel. Tudjon oldottan, és nyitottan kommunikálni a fiatalokkal.

* Szervezetek, alkalmak:

- KEFE
- KIM
- KÉSZ
- KET
- Igen Klub
- Katolikus Ifjúsági Iroda
- Keresztény Munkásifjú Mozgalom
- Nagymarosi Találkozó
- Márianosztrai zárandoklat
- Katolikus Oktatás Napja etc.

³ III. fejezet

5. RÉTEGPASZTORÁCIÓS GYAKORLAT

A - Bevezetés az Egyház életébe- órák keretében

Ideje: IV. félév

Időtartama: (8 óra elmélet után) **20 óra** (Esti tagozat: 8 óra)

Színterei: Váci egyházmegye rétegpasztorációs helyszínek (börtön, kórház, főiskola, plébániák)

Cél:

A hallgató bevezetése a rétegpasztorációs tevékenységbe. A módszerek elsajátíttatása.

Tartalom és feladatok:

Ismerkedjen meg a rétegpasztorációs területekkel:

- cigányság,
- ministránsok,
- kórház,
- börtön,
- gyermek,
- ifjúság,
- egyetem
- nemzetiség

Vegyen részt a hospitálásokon. Ott figyelje meg a tevékenységi területeket, a sajátos módszereket, lehetőségeket.

Egy kiválasztott területről írjon szemináriumi dolgozatot. (Min. 5 oldal. A dolgozat tartalmazza a terület sajátosságait, helyzetét hazánkban, a hallgató egyházmegyéjében; a pasztoráció feladatait; a hospitálásokon tapasztaltakat; a módszertani sajátosságokat, a felmerülő nehézségeket, és ezek megoldási javaslatait.)

Követelmények:

Ismerje a rétegpasztorációs területeket, ezeknek a sajátos körülményeit, módszereit. Legyen képes rétegpasztorációs tevékenységek ellátására.

6. HOSPITÁLÁS

A kateketikai gyakorlatok tantárgy keretében :

Színterei: gyakorló iskolák, plébániák

Vezető: a megbízott szakvezetők

A.

Ideje: III. félév

Időtartama: 4 óra

Cél:

A hallgató megfigyelje a katekézis helyszíneit (plébánia, önkormányzati iskola, katolikus iskola), tájékoztatást kapjon az ezeken a helyszíneken történő munkáról, feladatokról, a lehetséges problémákról. Lásson bele a katekézis megszervezésének folyamatába.

Tartalom és feladatok:

A szakvezetők által tartott vezetésen, és tájékoztatáson való részvétel. A tapasztalatokról megadott szempontok szerinti hospitálási napló írása.⁴ (Minden óráról jegyzőkönyv, és a megfigyelési szempontok szerint elemzés készítése.)

Követelmény:

A hallgató legyen tisztában a különböző helyszínek feladataival, azok sajátosságaival, a katekézis szervezésével.

B.

Ideje: IV. félév

Időtartama : 6 óra

Cél:

A hallgató vegyen részt három csoport előtti foglalkozáson a főiskola gyakorló helyein. Figyelje meg a foglalkozásokat kateketikai és szakmódszertani szempontok szerint. Önállóan értékelje a látottakat.

Tartalom és feladatok:

1-1 foglalkozás látogatása: plébánián, önkormányzati és katolikus iskolában. A foglalkozások után 1-1 elemző órán való részvétel, a szakvezetők, és a kateketika tanár részvételével. Beadandó: a foglalkozások leírása és elemzése.

Követelmény:

⁴ III. fejezet: Óralátogatási jegyzőkönyv
Megfigyelési szempontok

A hallgató vegyen részt az óralátogatásokon, és az elemzéseken. Tudatosan figyelje a látottakat, képes legyen kérdéseket megfogalmazni, és önállóan elemezni a látottakat, és önálló véleményt alkotni.

7. NYÁRI KATEKETIKAI GYAKORLAT - HITTANTÁBOR

Ideje: a IV. és V. félév között

Időtartama: 1 hét

Önállóan szervezett

Cél:

A hallgató megismerkedjen a hittantáborok tervezésével, szervezésével, lebonyolításával.

Tartalom és feladatok:

Aktív részvétel egy szabadon választott korosztálynak, közösségnek szervezett *hittantábor* lebonyolításában.

Lehetséges feladatok:

- célcsoport megválasztása,
- a tábor céljainak kitűzése,
- szervezési munkák,
- szülői értekezlet tartása, vagy részvétel rajta,
- pályázatok írása,
- feladatvállalás (étkezési felelősség; kézműves foglalkozások tartása; lelki programok szervezése, tartása; kirándulások, vetélkedők vezetése) a táborban.

A tapasztalatok rögzítése gyakorlatvégzési napló formájában. (+Igazolás!!)⁵

Követelmény:

A hallgató képes legyen önállóan megszervezni, és lebonyolítani egy hittantábort.

⁵ III. fejezet: Igazolás, értékelés a nyári táboroztatáshoz

8. KÓRHÁZI LELKIGONDOZÁSI GYAKORLAT

Színterei: kórházak, gondozási otthonok

Időtartam: 1 hét

Önállóan szervezett.

Cél:

A hallgató ismerkedjen meg a kórházi, egyéb egészségügyi intézményekben történő lelkigondozási feladatokkal, lehetőségekkel.

Tartalom és feladatok:

- az intézményekben folyó élet megismerése,
- a betegek megszólításának gyakorlása,
- kapcsolatfelvétel az orvosokkal nővérekkel,
- naponta néhány óra eltöltése a kijelölt osztályokon,
- önismeret szerzése (visszautasítás elviselése, elfogadottság öröme, a kapcsolatfelvétel nehézségei)
- a tapasztaltak, problémák, a megoldások lehetőségeinek megbeszélése a gyakorlat vezetővel, (lehetséges témák: a betegek lelki támogatása; mit tehet a lekipásztor, a lelkigondozó; a haldoklás, a gyász folyamata, mit tehetünk?; a krónikus betegek lelki támogatása)
- jegyzőkönyv, és egyéni reflexiók leírása = eseménynapló ⁶

Követelmények:

A hallgató legyen tisztában a lelkigondozó betegekkel, és azok hozzátartozóival kapcsolatos feladataival, alakítsa ki személyiségének azon vonásait, amely ezen terület ellátásához szükséges.

⁶ III. fejezet: Igazolás kórházi lelkigondozási gyakorlathoz

9. NYÁRI PASZTORÁLIS GYAKORLAT

Színterei: szabadon választott plébánia, tábor, napközi, vezetőképző

Időtartama: 1 hét

Cél:

A hallgató részt vegyen bármilyen hitre neveléshez, lelkipásztori vagy pedagógiai munkához köthető programban.

Feladatok:

Részvétel valamely keresztény szervezésű táborban (lehet speciális is: pl. fogyatékosok tábora), napközis táborban, ifjúsági találkozón, vezetőképzőn, plébániai, vagy más keresztény szervezet által szervezett szociális munkában, és az ezeket megelőző előkészítő tevékenységekben.

Eseménynapló készítése, melyet az igazolással együtt kérünk.⁷

⁷ III. fejezet: Igazolás, értékelés nyári pasztorális gyakorlathoz

10. PLÉBÁNIAI PEDAGÓGIAI GYAKORLAT

Ideje: V. félév
Időtartama: 10 óra
Színterei: gyakorló plébániák

Cél:

A hallgató önállóan figyeljen meg plébániai foglalkozásokat, és az ott folyó egyéb feladatokat, rendezvényeket. Az elméleti órákon megszerzett tudása, a hospitálások tapasztalatai, és a szakvezetők segítségével már aktívan is vállaljon részt a feladatokban.

Tartalom és feladatok:

5 hittanfoglalkozás meglátogatása óvodás és alsó tagozatos korosztályban.

5, a katekéta feladatkörébe tartozó egyéb alkalom, rendezvény látogatása.

Pl.: -temetőlátogatás,

-ministráns foglalkozás,

-kirándulás,

-verseny,

-vallásgyakorlatok,

-adventi koszorú készítés,

-közös munka (takarítás),

-karitatív tevékenység.

A látottak rögzítése különös tekintettel a katekézis speciális feladatainak megvalósítási lehetőségeire (közösségi-, erkölcsi-, esztétikai-, érzelmi-, hivatásra-, felelősségvállalásra-, hagyományörzésre stb. nevelés). A foglalkozások, rendezvények leírása, elemzése megadott szempontok szerint a hospitálási naplóban.⁸

Követelmények:

Tudjon a hallgató önállóan foglalkozásokat elemezni kateketikai és szakmódszertani szempontok szerint. Ismerje, és vegyen részt a katekéta egyéb feladataiban a plébániákon.

⁸ III. fejezet: Tájékoztató
Igazoló lap
Értékelő lap

11. TANÍTÁSI GYAKORLAT

Ideje: VI. félév
Időtartama: 12 óra
Színterei: gyakorló iskolák

Cél:

A hallgató az óralátogatások után már tartson hittanfoglalkozásokat, amelyekre segítséggel készül fel.

Tartalom és feladatok:

4 tanítási óra látogatása alsó tagozaton .

4 óra hospitálás az iskolai katekézis egyéb alkalmain.

Pl.: -szülői értekezlet,

-lelki óra,

-karitatív tevékenységek,

-műsorok stb.)

A tapasztaltak leírása, az órák elemzése hospitálási naplóban.

4 óra tartása (2 óra iskolában, 2 óra plébánián.)

a hallgató a szakvezető által kijelölt csoportokban, a meghatározott tananyagból készítsen tervezetet, az elemezze a szakvezetővel, majd tartsa meg az órákat. Óra után beszéljék meg a tapasztalatokat.

Az óratervezeteket és a szakvezető értékelését be kell mutatni a tanszék koordinátorának.⁹

Követelmények:

Figyelje meg a hallgató az iskolai katekézis céljait, lehetőségeit, feladatait, és módszereit. Térképezze fel a jelentkező problémákat és annak megoldási lehetőségeit. Hasonlítsa össze a plébániai és iskolai lehetőségeket.

Tudjon a követelményeknek megfelelően foglalkozásokat megtervezni, megtartani és elemezni.

⁹ III. fejezet: Tájékoztató

Igazoló

Értékelő lap

A hallgató önértékelése

12.

13. **PEDAGÓGIAI GYAKORLAT**

Ideje: VI. félév

Időtartama: 2 hét, 30 óra

Színterei: gyakorló plébániák

Cél:

A plébániai katekézis átfogó megismerése, hittanfoglalkozások és egyéb rendezvények, alkalmak önálló megtervezése, megszervezése és megtartása.

Tartalom és feladatok:

10 óra hospitálás foglalkozásokon és más alkalmakon.

10 foglalkozás megtervezése, és megtartása, majd azok elemzése a szakvezetővel.

10 órában egyéb alkalmak szervezése és megtartása,

- Pl.: - előadás szervezése,
- farsangi bál tartása,
- bűnbánati liturgia vezetése stb.,
- más feladatok teljesítése (faliújság készítése, újságcikk írása stb.)

Beadandó: A tíz foglalkozás tervezete, a többi rendezvény és a hospitálások leírása, valamint egy esettanulmány készítése (min. 3 oldal) egy kiválasztott hittant tanuló gyermekről.

Követelmények:

A hallgató legyen tisztában a plébániai katekézis feladataival, területeivel. Tartson a követelményeknek megfelelő foglalkozásokat, és képes legyen ezek elemzésére is. A gyakorló helyen kitöltött jellemzésének, értékelésének bemutatása.¹⁰

¹⁰ III. fejezet: Tájékoztató
Igazoló lap
Értékelő lap
A hallgató önértékelése

13. PLÉBÁNAI GYAKORLAT

Ideje: VI. félév

Időtartama: 2 hét

Színterei: kijelölt plébániák

Cél:

A lelkipásztori munkatársi szolgálatra való közvetlen felkészítés. Az elméletben tanultak gyakorlati alkalmazása. A hallgatók minél teljesebb bekapcsolódása az adott plébánia életébe.

Feladatok:

- Minél több beszélgetés a plébánia munkatársaival, plébánosával, a plébánia életéről, saját feladatairól;
- részvétel ifjúsági és egyéb foglalkozásokon, hittanórákon, jegyesoktatáson, szentmiséken, egyéb vallásgyakorlatokon, temetésen, az adott időszak plébániai eseményein;
- betekintés az irodai adminisztrációba;
- jelenlét a félfogadási időközön.
- A gyakorlatról eseménynapló írása (minden napról min. 1 oldal), amit az értékelő lappal¹¹ együtt a koordinátornak kell átadni.

Követelmények:

Legyen tisztában a hallgató a lelkipásztori munkatárs feladataival. Megszerzett tudását tudja a megfelelő területeken alkalmazni.

¹¹ III. fejezet: Értékelő lap

III. A GYAKORLATI KÉPZÉS DOKUMENTUMAI

Apor Vilmos Katolikus Főiskola
Vác, Konstantin tér 1-5.
2600

TÁJÉKOZTATÓ
az Apor Vilmos Katolikus Főiskola
III. éves KATEKÉTA szakos hallgatóinak
PLÉBÁNAI PEDAGÓGIAI GYAKORLATÁRÓL

A gyakorlat intézményei: gyakorló plébániák

A gyakorlat időtartama: 10 óra

A gyakorlat alatti hallgatói feladatok:

- hitoktatók, hittanárok óráin való részvétel (5 óra), az ott tapasztaltak rögzítése a pedagógiai naplóban,
- részvétel a tanórákon kívüli tevékenységekben (5 óra), és ezek feljegyzése a hospitálási naplóban.

A gyakorlat zárásának módja:

Gyakorlati jegy, melyet a hospitálási napló értékelésével a gyakorlati képzés vezetője határoz meg.

A gyakorlat befejezése utáni hallgatói feladatok:

- a napló leadása a gyakorlati képzés felelősének 200.....-ig.

Eredményes, élményekben és tapasztalatokban gazdag gyakorlatot kívánunk!

Vác, 200

Jóváhagyta:

Készítette:

Dr. Kovács Erzsébet sk.
főigazgató helyettes

Buza Ilona sk.
a gyakorlati képzés felelőse
hittanár szak

Apor Vilmos Katolikus Főiskola
Vác, Konstantin tér 1-5.
2600

TÁJÉKOZTATÓ
az Apor Vilmos Katolikus Főiskola
III. éves KATEKÉTA szakos hallgatóinak
TANÍTÁSI GYAKORLATÁRÓL

A gyakorlat intézményei: gyakorló iskolák

Ideje: VI. félév

A gyakorlat időtartama: 12 óra

A gyakorlat alatti hallgatói feladatok:

- hitoktatók, hittanárok óráin (alsó tagozat) való részvétel (4 óra), az ott tapasztaltak rögzítése a pedagógiai naplóban,
- részvétel a tanórákon kívüli tevékenységekben (4 óra), és ezek feljegyzése a hospitálási naplóban.
- 4 hittanóra önálló megtervezése és megtartása.

Kérjük, valamennyi óra és foglalkozás tervezetét mutassa be az órát megelőzően a szakvezető pedagógusnak, aki a *tanítható* megjegyzéssel engedélyezi az önálló óravezetést!

A gyakorlat zárásának módja:

Gyakorlati jegy, melyet az értékelési lap kitöltésével a gyakorlatban részt vevő hitoktatók, hittanárok együttesen állapítanak meg.

A gyakorlat befejezése utáni hallgatói feladatok:

- a naplók, és az óratervezetek leadása a gyakorlati képzés felelősének 200.....-ig.

Eredményes, élményekben és tapasztalatokban gazdag gyakorlatot kívánunk!

Vác, 200

Jóváhagyta:

Készítette:

Dr. Kovács Erzsébet sk.
főigazgató helyettes

Buza Ilona sk.
a gyakorlati képzés felelőse
hittanár szak

Apor Vilmos Katolikus Főiskola
Vác, Konstantin tér 1-5.
2600

TÁJÉKOZTATÓ
AZ Apor Vilmos Katolikus Főiskola III. éves
KATEKÉTA szakos hallgatóinak
PEDAGÓGIAI GYAKORLATÁRÓL

A gyakorlat intézményei: gyakorló plébánia, 1-6. osztály.

A gyakorlat időtartama: 2 hét, 30 óra

A gyakorlat alatti hallgatói feladatok:

- hitoktatók, hittanárok óráin való részvétel (4 óra), az ott tapasztaltak rögzítése a pedagógiai naplóban,
- 4 hittanóra önálló megtervezése és megtartása,
- 10 órában egyéb alkalmak, programok, foglalkozások szervezése és megtartása.

Kérjük, valamennyi óra és foglalkozás tervezetét mutassa be az órát megelőzően a szakvezető pedagógusnak, aki a *tanítható* megjegyzéssel engedélyezi az önálló óravezetést!

A gyakorlat zárásának módja:

Gyakorlati jegy, melyet az értékelési lap kitöltésével a gyakorlatban részt vevő hitoktatók, hittanárok együttesen állapítanak meg.

A gyakorlat befejezése utáni hallgatói feladatok:

- a pedagógiai napló bemutatása és aláírása a gyakorlatot vezető oktatókkal,
- a megtartott órák és foglalkozások tervezeteinek összegyűjtése és elhelyezése egy nagy alakú borítékban az értékelési lappal együtt,
- a dokumentumok leadása a gyakorlati képzés felelősének 200.....

Eredményes, élményekben és tapasztalatokban gazdag gyakorlatot kívánunk!

Vác, 200.....

Jóváhagyta:

Készítette:

Dr. Kovács Erzsébet sk.
főigazgató helyettes

Buza Ilona sk.
a gyakorlati képzés felelőse
hittanár szak

Igazolás

Alulírotta(z)
Plébánia plébánosa / szervezet vezetője igazolom, hogy
.....katekétajelölt kötelező nyári kateketikai
gyakorlatát, az általam irányított plébánia/ szervezet hittantáborában elvégezte.

A tábor neve:.....
A résztvevők korosztálya:.....
A tábor típusa:.....

A hallgató által végzett
tevékenységek:.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

A hallgató
értékelése.....
.....
.....
.....
.....
.....

A plébánia/szervezet neve:.....
Címe:.....

Kelt:.....

(p.h.)

.....
plébános/ vezető

IGAZOLÓ, MINŐSÍTŐ LAP
A katekéta szakos hallgatók
tanítási, pedagógiai gyakorlatáról

Iskola/plébánia:.....

A hallgató neve:.....

Megtartott órák, foglalkozások:

időpont:	csoport:	a foglalkozás jellege:	aláírás:

Igazolom, hogy a fent nevezett hallgató gyakorlatát az előírásoknak megfelelően teljesítette.

A hallgató minősítése (gyakorlati jegy):

A hallgató szöveges értékelése:.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
igazgató

(ph.)

.....

szakvezetők

IGAZOLÁS

Kórházi lelkipozási gyakorlat (1 hét)

A hallgató neve:

Intézmény megnevezése:.....
.....

A gyakorlat ideje:.....

Dátum	Napi feladatok	Aláírás

.....
aláírás

Az igazoláshoz csatolja a gyakorlatról készült eseménynaplót is!

IGAZOLÁS

Nyári pasztorális gyakorlat (1 hét)

A hallgató neve:

A szervezet, plébánia neve:.....
.....

A gyakorlat jellege:

Dátum	Napi feladatok / programok	Aláírás
Előkészítés		

Lebonyolítás		
--------------	--	--

--	--	--

.....

aláírás

SZEMPONTOK ÓRAELEMZÉSHEZ

1. Célok, feladatok és megvalósításuk

- Mit kívánt a kitűzött oktatási és nevelési célokkal megvalósítani a tanár/hallgató?
- Elérte-e a céljait?
- Megítélhető-e a felkészülés (tervezés, óratervezet-készítés) gondossága és célszerűsége?

2. Teológiai, lelki tartalom

- A jézusi evangéliumot közvetítette-e a foglalkozás? Növelte-e hitünket?
- Támaszkodott-e a Szentíráásra?
- A teológiai tudása, mondanivalója megfelelő volt-e a tanárnak/hallgatónak?
- A tanítványok teológiai tudása megfelelt-e az adott korosztály követelményrendszerének?
- Imádságos légkörben telt az óra?

3. Az óra tartalma, szerkezete időarányai

- Milyen szerkezeti egységekből épült fel a tanítás-tanulás folyamata az órán?
- Jutott-e elegendő idő az egyes didaktikai feladatok eredményes megvalósítására?
- A magyarázat szintje és a tanított anyag mennyisége megfelelt-e a tanulók felkészültségének?
- Hogyan kapcsolódott a tanulók előzetes tudásához?

4. A tanulás irányítása a tanár és a tanulók kapcsolatában

- Hogyan valósult meg az órán a tanár és a tanulók közötti kommunikáció?
- Milyen arányban oszlott meg a tanár és a diákok kommunikációja, kezdeményezése?
- Milyen mértékben voltak szakszerűek, célszerűek, érthetők és ösztönzők a tanár kérdései?
- Hogyan reagáltak a tanulók a tanár kezdeményezéseire?

5. A tanulás közvetett irányítása

- A tanár által választott módszerek, munkaformák, és feladattípusok alkalmasak voltak-e a kitűzött célok eléréséhez?
- Hogyan értékelte, ellenőrizte a tanulók munkáját?
- Biztosított-e megfelelő időt a feladatok végrehajtására?
- Szervezett-e differenciált munkát?

6. A foglalkozás légköre

- Milyen hangulatban zajlottak le az óra eseményei?
- Melyek voltak az óra hangulatának domináns hatótényezői?
- Milyen volt a katekéta vezetési stílusa?
- Mit tanulhattunk az órán, a tananyagon kívül?

ÉRTÉKELŐ LAP
I.

plébániai és iskolai gyakorlatok

A hallgató neve, csoportja:

1. Hogyan illeszkedett be a hallgató a plébánia/iskola életébe?

.....
.....
.....

2. Milyenek látták a hallgató elkötelezettségét hivatása iránt?

.....
.....
.....

3. Elméleti tudását, érdeklődését megfelelőnek találták-e?

.....
.....
.....

4. Milyenek tartják a hallgató lelki megalapozottságát?

.....
.....
.....

5. Melyek azok a tulajdonságai, amelyek segítik abban, hogy jó katekéta legyen? (pl.: nyitottság, barátságosság, rugalmasság, megbízhatóság, önállóság, érzelmi érettség, másokhoz való érzékenység, kezdeményező-, és együttműködési készség, etc.)

.....
.....
.....
.....
.....

5. Mely tulajdonságokon kellene változtatnia?

.....
.....

6. Egyéb:

.....
.....
.....

II.

Milyen tevékenységekben vett részt a hallgató a gyakorlat alkalmával?

dátum	alkalom	végzett tevékenység

A tevékenységek elvégzésének értékelése:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

dátum ph. aláírás

A HALLGATÓ ÖNÉRTÉKELÉSE

Kérjük, értékelje a megtartott hittanfoglalkozásán előfordult jelenségeket. Ne általánosságban, hanem egy konkrét órára vonatkoztassa véleményét.
A kérdőív megállapításokat tartalmaz. Azt a számot karikázza be, amely legjobban tükrözi az adott megállapítással kapcsolatos véleményét.

1. Úgy érzem felkészültségem

hiányos volt 1 2 3 4 5 6 7 alapos volt.

2. A foglalkozás alatt

nagyon bizonytalan 1 2 3 4 5 6 7 magabiztos voltam.
voltam

3. Módszereim

egyhangúak voltak 1 2 3 4 5 6 7 nagyon változatosak
voltak.

4. A tanítványok véleményére

keveset figyeltem 1 2 3 4 5 6 7 mindig figyeltem.

5. Az órát

mereven irányítottam 1 2 3 4 5 6 7 szabadon irányítottam.

6. Magyarázatom

nehezen érthető 1 2 3 4 5 6 7 könnyen érthető volt.

7. Hangom

monoton, halk volt 1 2 3 4 5 6 7 változatos, megfelelő
hangerejű volt.

8. Oda tudtam figyelni

néhány diákra 1 2 3 4 5 6 7 minden diákra.

9. A gyerekekkel

hideg, távolságtartó
kapcsolatom volt

1 2 3 4 5 6 7

közeli, szeretettel teli
kapcsolatom volt.

10. A tanítványok

nyugtalanok voltak

1 2 3 4 5 6 7

nyugodtak voltak.

14. Az anyagot

nem értették meg

1 2 3 4 5 6 7

megértették.

15. Egyáltalán nem
érdeklődtek

1 2 3 4 5 6 7

mindig érdeklődtek .

16. Magatartásuk

minősíthetetlen volt

1 2 3 4 5 6 7

kiváló volt.

17. Az órán

borzasztóan éreztem
magam

1 2 3 4 5 6 7

nagyon jól éreztem
magam.

Szemponisor az ifjúsági pasztorációhoz

1. „Óra”látogatás

1.1. A foglalkozás helyszíne:

Korosztály:

Résztevők száma:

A vezető, hittanár....:

1.2. A foglalkozás leírása (részletesen)

Értékelése

1.3. Kérdések a résztvevőkhöz, és a vezetőkhöz:

-Mikor alakult ki a közösség?

-Közösségnek tekinthető-e?

-Mennyire tartanak össze?

-Milyen egyéb programokon vesznek részt?

-Milyen feladatokat vállalnak a közösségért?

A vezetőhöz:

-Milyen örömek és nehézségek jelentkeznek ennek a korosztálynak a vezetésében, tanításában?

-Mik a tervei a jövőre nézve?

2. Rendezvények, alkalmak

A rendezvény neve, helye, időtartama:

A rendezvény tartalmának és formájának leírása:

Vállal-e szerepet a szervezésben, rendezésben?

Milyennek tartja az alkalmat?

Javasolna-e új ötleteket, változtatásokat?

A leírások hossza: minimum 3-3 oldal legyen!

KÉRDŐÍV

A PLÉBÁNIAI LÁTOGATÁSOKHOZ

- 1. A látogatás időpontja:**
- 2. A plébánia neve:**

- 3. Címe:**

- 4. A plébános neve:**
- 5. Van-e helyben plébános:**
- 6. Hívók száma:**
- 7. Templomba járók száma:**
- 8. Egyéb plébániai rendezvényeken résztvevők száma:**
- 9. A hitoktatás helyszínei:**
- 10. A katekéták száma, végzettsége:**

- 11. A csoportok száma, korosztálya:**

- 12. Működnek-e kisközösségek, lelkeségi mozgalmak a plébánián?
Melyek?**

- 13. Milyen egyéb csoportok vannak?**

- 14. Hány fős a képviselő testület? Hogyan működik?**

15. Milyen vallásgyakorlati alkalmakon vehetnek részt a hívők? (litániák stb.)

16. Milyen egyéb programokat szerveznek? (kulturális, sport stb.)

17. Milyen a költségvetés? Szoktak-e pályázni? Most milyen projektek folynak a plébánián?

18. A plébániai adminisztráció:

18. Mit szeretnének még megvalósítani?

19. Milyen problémákkal küszködik a plébánia?

20. Írjon néhány sort a tapasztalatairól, ötleteiről, megoldási javaslatairól!

ÓRALÁTOGATÁSI JEGYZŐKÖNYV

IDŐPONT:

HELY:

OSZTÁLY:

AZ ÓRA FAJTÁJA:

TÉMAKÖR:

TANANYAG:

NEVELÉSI FELADAT:

OKTATÁSI FELADAT:

FELHASZNÁLT IRODALOM:

TANÍT:

DIDAKTIKAI FELÉPÍTÉS

AZ ÓRA LEÍRÁSA

MEGJEGYZÉSEK ÉSZREVÉTELEK

Imádság

I. ELŐKÉSZÍTÉS

1. Ellenőrzés

a. hf.

b. misén való
részvétel

c. tudásell.
(ismétlés)

2. Kapcsolattere mtés

3. Célkitűzés

**II.
ISMERETFEL-
DOLGOZÁS**

**AZ ÓRA
LEÍRÁSA**

**MEGJEGYZÉSEK,
ÉSZREVÉTELEK**

1.
A téma
előkészítése

2.
A téma
bemutatása

3.
A téma
feldolgozása

**III.
MEGSZILÁRDÍTÁS**

**AZ ÓRA
LEÍRÁSA**

**ÉSZREVÉTELEK,
MEGJEGYZÉSEK**

1.
ALKALMAZÁS

2.
Összefoglalás

3. hf.

4. Értékelés

5. Ima